

Okręgowy Sąd Lekarski w Gdańsku
80-204 Gdańsk
ul. Śniadeckich 33
OSL- 4/Wu/2014
RO-0105/2013

O r z e c z e n i e

W dniu maja 2014r. w siedzibie Okręgowego Sądu Lekarskiego w Gdańsku, Okręgowy Sąd Lekarski w składzie:

Przewodniczący

Członkowie

Protokolant

w obecności Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej

po rozpoznaniu sprawy p-ko lek. dent.

synowi, ur. w

nr prawa wykonywania zawodu, nr rejestru

obwinionego o to, że:

wielokrotnie reklamował w sposób niedozwolony prowadzoną działalność w formie indywidualnej praktyki internetowej oraz posługiwał się oznaczeniem praktyki jako „Klinika” na w/w stronie internetowej wprowadzając w błąd odbiorców komunikatu co do cech praktyki, której ona nie posiada a są zarezerwowane dla uczelni medycznych, czym naruszył art. 89 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej (Dz.U. z 2011r. Nr 112, poz. 654) oraz art. 14 ustawy o działalności leczniczej, ponadto uchwałę nr 18/89 III NRL z dnia 25 kwietnia 1998r. i uchwały nr 341/10/P Prezydium ORL w Gdańsku z dnia 4 listopada 2010r, w sprawie szczegółowych zasad podawania do publicznej wiadomości informacji o udzielanych przez lekarzy i lekarzy dentyistów świadczeń zdrowotnych. Ponadto mimo wezwań z dnia06,07,08.2013r. lekarz nie stawił się przed Okręgowym Rzecznikiem Odpowiedzialności Zawodowej OIL w Gdańsku utrudniając postępowanie w jego sprawie, czym naruszył: art. 53 Kodeksu Etyki Lekarskiej

na mocy art. 53 i 78 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 roku o izbach lekarskich (Dz. U. Nr 219, poz. 1708)

I uznał winnym zarzucanego mu czynu jw. i ukarał karą nagany,

II kosztami postępowania obciążył Ukaranego lekarza.

Członkowie

Przewodnicząca

UZASADNIENIE:

Okręgowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej w Gdańsku (zwany w dalszej części Rzecznikiem) w związku z treścią pisma Przewodniczącego Komisji ds. Praktyk Lekarskich ORL w Gdańsku postanowieniem z dnia maja 2013 roku wszczął postępowanie wyjaśniające przeciwko lek. dent.

dowód: *postanowienie o wszczęciu postępowania*

Podczas postępowania zgromadzono dowody w postaci wydruków ze strony

dowód: *wydruki ze strony internetowej*

W dniu lutego 2014. skierowano do Okręgowego Sądu Lekarskiego w Gdańsku wnioski o ukaranie przeciwko lek. dent. (zwanemu w dalszej części Obwinionym) zarzucając mu, że wielokrotnie reklamował w sposób niedozwolony prowadzoną działalność w formie indywidualnej praktyki lekarskiej przez zamieszczanie reklam na stronie internetowej, oraz posługiwał się oznaczeniem praktyki jako „klinika” na ww. stronie internetowej wprowadzając w błąd odbiorców komunikatu co do cech praktyki, której ona nie posiada, a są zarezerwowane dla uczelni medycznych.

W ocenie Rzecznika Obwiniony naruszył w ten sposób art. 89 oraz art. 14 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej, a także uchwałę NRL 18/98 III NRL z dnia 25 kwietnia 1998 r. i uchwałę nr 341/10/Prezydium ORL w Gdańsku z dnia 4 listopada 2010r. w sprawie szczegółowych zasad podawania do publicznej wiadomości informacji o udzielanych przez lekarzy i lekarzy dentystów świadczeniach zdrowotnych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Obwiniony lek. dent. prowadzi indywidualną praktykę lekarską dentystyczną od dniapaździernika 2010r. na podstawie wpisu do rejestru

podmiotów wykonujących działalność leczniczą prowadzonego przez Okręgową Izbę Lekarską w Gdańsku.

dowód: wydruki ze strony CEIDG, wydruk z księgi rejestrowej

Obwiniony lekarz umieścił na stronie internetowej informacje mające cechy reklamy, w tym: określenia ceny poszczególnych aparatów ortodontycznych, użycia zwrotów zachęcających do przybycia do gabinetu: „oferta limitowana”, „śpiesz się, oferta kończy się za...”, „kup jako prezent”, „w naszej klinice poprawiamy zarówno wygląd, jak i samopoczucie”, „za efektywność przeprowadzanych zabiegów odpowiadają nie tylko wykwalifikowani lekarze specjaliści, ale także specjalistyczny sprzęt oraz preparaty kosmetyczne, kosmetyczne i dentystyczne najwyższej jakości”; „tylko w maju oczyszczanie zębów z kamienia i osadu [...] w niezwykle atrakcyjne cenie”. Nadto w treści strony znajdowało się kilkakrotne oznaczenie praktyki jako „klinika”.

dowód: wydruki ze strony internetowej

W dniu lipca 2011r. Przewodniczący Komisji ds. Praktyk Lekarskich i Rejestracji Praktyk OIL w Gdańsku -, wystosował do Obwinionego pismo z wezwaniem do zaniechania stosowania niedozwolonych form reklamy oraz bezprawnego posługiwania się nazwą „klinika”. W piśmie wprost wskazano, że używanie określenia „klinika” jest zarezerwowane dla jednostek ochrony zdrowia prowadzących działalność naukową i dydaktyczną. W treści pisma przywołano wprost zapisy uchwały Naczelnej Rady Lekarskiej Nr 18/98/III z dnia 25.04.1998r. w sprawie zasad ogłaszania.

dowód: pismoz07.2011r.

Pomimo doręczenia tego pisma Obwiniony lekarz nie dokonał usunięcia lub zmiany w zakresie treści informacji na ww. stronie internetowej. Obwiniony jedynie pismem z dnia08.2011r zobowiązał się do usunięcia wymienionych niezgodności z ustawą w ciągu 28 dni. Nie podjął jednak żadnych działań naprawczych w czasie kolejnych 2 lat.

dowód: pismo Obwinionego z08.2011r.

Obwiniony nie stawił się na przesłuchanie w toku postępowania wyjaśniającego pomimo 3-krotnie wysyłanych wezwań.

dowód: wezwania z06,06 i07.2014r

Sąd zważył, co następuje:

Na podstawie zgromadzonego w toku postępowania wyjaśniającego i ujawnionego na rozprawie materiału dowodowego, Sąd uznał lekarza dentystę za winnego stawianych mu we wniosku o ukaranie zarzutów.

W ocenie Sądu nie budzi żadnych wątpliwości, że Obwiniony naruszył w sposób zawiniony i karygodny przepisy w zakresie zasad podawania informacji o udzielanych świadczeniach zdrowotnych oraz poprzez używanie niezgodnie z ustawą określenia „klinika” dla prowadzonej indywidualnej praktyki zawodowej.

Przepis art. 14 ustawy z dnia 15.04.2011r. o działalności leczniczej wyraźnie stanowi, że wprawdzie lekarz prowadzący działalność leczniczą może podawać do wiadomości publicznej informacje o zakresie i rodzajach udzielanych świadczeń zdrowotnych, jednak treść i forma tych informacji nie mogą mieć cech reklamy. Ustawa o działalności leczniczej nie zawiera wprawdzie definicji pojęcia reklama, ale nie może budzić najmniejszych wątpliwości, co to pojęcie oznacza. Tytułem przykładu wskazać trzeba na definicję zawartą w Słowniku języka polskiego, która wskazuje, że reklama to „działanie mające na celu zachęcenie potencjalnych klientów do zakupu konkretnych towarów lub do skorzystania z określonych usług” (www.sjp.pwn.pl). Definicję ustawową pojęcia reklamy zawiera ustawa z dnia 29.12.1992 r. o radiofonii i telewizji. Zgodnie z jej treścią reklamą jest przekaz handlowy, pochodzący od podmiotu publicznego lub prywatnego, w związku z jego działalnością gospodarczą lub zawodową, zmierzający do promocji sprzedaży lub odpłatnego korzystania z towarów lub usług; reklamą jest także autopromocja (art. 4 pkt. 17 ww. ustawy). W dziedzinie związanej z szeroko rozumianą ochroną wskazać można także na ustawowe określenie reklamy produktów leczniczych zawarte w ustawie z dnia 06.09.2011r. – Prawo farmaceutyczne, jako „działalność polegającą na informowaniu lub zachęcaniu do stosowania produktu leczniczego, mającą na celu zwiększenie: liczby przepisywanych recept, dostarczania, sprzedaży lub konsumpcji produktów leczniczych” (art. 52 ust. 1 ww. ustawy), w szczególności kierowaną do publicznej wiadomości (art. 52 ust. 2 pkt. 1 ww. ustawy), nie może polegać na oferowaniu lub obiecywaniu jakichkolwiek korzyści w sposób pośredni lub bezpośredni w zamian za nabycie produktu leczniczego (art. 53 ust. 2 ww. ustawy).

Podkreślić należy, że podawane do publicznej wiadomości ww. informacji nie tylko nie może być po prostu reklamą, tak jak np. reklama biura podróży, banku, czy samochodu,

gdzie wskazuje się na to, że dany towar czy usługa jest najlepsza, najtańsza, najkorzystniejsza itp. Powyższa norma sięga szerzej wskazując, że podawane informacje nie mogą nawet mieć cech reklamy. Jak wskazuje się w doktrynie „informacja o udzielaniu świadczeń zdrowotnych nie może zawierać: żadnej zachęty do korzystania ze świadczeń zdrowotnych, potocznych określeń, obietnic, informacji o metodach i czasie leczenia, określenia cen i sposobu płatności, informacji o jakości sprzętu medycznego” (vide: *Ustawa o zawodach lekarza i lekarza denty. Komentarz. Pod red. E. Zielińskiej, Warszawa 2008, str. 741*). Za niedopuszczalne należy uznać „odniesienie do ceny świadczeń zdrowotnych (w tym jej korzystnej wysokości, rabatów, rat, itp.), a także jakości posiadanych zasobów osobowych (np. doświadczeni lekarze, najlepszy wykwalifikowany sprzęt itp.), sprzętowych (najnowszy na rynku aparat, np. usg, tomograf) (vide: *Paszkowska. A., Normatywne ograniczenia reklamy związanej z działalnością leczniczą. Przegląd Prawa Publicznego 2013/4, str. 7*).

Poza powyżej przywołanym przepisem art. 14 ustawy o działalności leczniczej, problematykę zasad ogłaszania się lekarzy zawiera wskazana we wniosku o ukaranie uchwała Naczelnej Rady Lekarskiej Nr 18/98/III z dnia 25.04.1998 r. Zgodnie z jej treścią informacja o udzielanych świadczeniach zdrowotnych powinna zawierać: tytuł zawodowy, imię i nazwisko, miejsce, dni i godziny przyjęć (§ 2 ust. 1 ww. uchwały). Informacja może ponadto zawierać inne ściśle określone dane: stopień naukowy, tytuł naukowy, specjalizacje, umiejętności z zakresu węższych dziedzin medycyny lub udzielania określonych świadczeń zdrowotnych, szczególne uprawnienia i numer telefonu (§ 2 ust. 1 ww. uchwały), czy też dane o szczególnym zakresie i rodzaju udzielanych świadczeń zdrowotnych (§ 2 ust. 4 ww. uchwały). Uchwała ta określa jako zabronione cechy reklamy stosowanej jakichkolwiek form zachęty do korzystania ze świadczeń zdrowotnych, potocznych określeń, obietnic, informacji o metodach i czasie leczenia, określenia cen i sposobu płatności, informacji o jakości sprzętu medycznego (§ 4 ww. uchwały).

Przeprowadzone postępowanie dowodowe przez Sąd doprowadziło do przekonania o winie lek. dent. W ocenie Sądu w sprawie nie ujawniły się istotne i niezależne od niego okoliczności, które uniemożliwiłyby mu podporządkowanie się obowiązującym zasadom w zakresie zasad ogłaszania się. Zasady te zostały Obwinionemu „przypomniane” w ww. piśmie w 2011r. – Obwiniony sam deklarował zaprzestanie tych działań w ww. piśmie z 2011r. Zauważyć należy, że powyżej przytoczone w opisie faktycznym wpisy mające cechy reklamy były uwidocznione nawet w 2013r. Nie może budzić wątpliwości, że tego rodzaju informacje, jakie przytaczano na ww. stronie w kontekście udzielania świadczeń przez

Obwinionego miały cechy reklamy. Odnośnie oznaczania „klinika” stanowiło to oczywiste naruszenie zapisu ustawy, jak również mogło wprowadzać w błąd.

Sąd podkreśla i przypomina jednocześnie w tym miejscu, że zawód lekarza i lekarza dentystry jest zawodem zaufania społecznego i z tego powodu, zarówno zasady postępowania oparte na przyjętych wartościach, jak i kontrola ich przestrzegania są i powinny być respektowane w sposób szczególny. Informacja o świadczeniach medycznych podawana do publicznej wiadomości, nie może zawierać, poza obiektywnymi faktami, żadnych treści reklamowych, ponieważ potencjalny pacjent nie jest w stanie takiej wiadomości zweryfikować - pozostaje mu wierzyć, że lekarz wykonujący zawód zaufania publicznego mówi prawdę, głosząc, że leczy dobrze, szybko i tanio. Uczciwa konkurencja to wygrywanie swoich rzeczywistych, możliwych do zweryfikowania atutów. W przypadku lekarzy, poradni czy szpitali taką weryfikację przeprowadzają sami pacjenci i najlepszą rekomendacją jest wyrobione w społeczeństwie dobre imię, „marka” danej instytucji, na którą trzeba zapracować.

Sąd nie znalazł usprawiedliwienia czy wyjaśnienia z jakiego powodu Obwiniony mimo posiadania wiedzy o łamaniu przepisów prawa i KEL jednak przekazywał potencjalnym pacjentom nieprawdziwe informacje, podnoszące rangę jego gabinetu. Gabinet, gdzie jako lekarz dentystry wykonywał zabiegi ortodontyczne nazywał samowolnie „kliniką”, a siebie specjalistą ortodontą. Z pewnością miało to służyć podniesieniu rangi jego praktyki i zachęceniu większej liczby pacjentów.

Odnośnie ostatniej części zarzutu zawartego we wniosku o ukaranie stwierdzić trzeba, że Obwiniony nie przedstawił nic przekonującego na swoje usprawiedliwienie w zakresie utrudniania postępowania. Nie stawiał się ani razu na 3-krotne wezwania Rzecznika do złożenia wyjaśnień w postępowaniu przygotowawczym, nie ustosunkował się do postawionych mu zarzutów, nie stawiał się wreszcie przed Sądem. Stało się tak pomimo kilkukrotnie wysyłanych wezwań. Nie jest bowiem przesadnym wysiłkiem wskazanie organom okoliczności, które utrudniają uczestnictwo w czynnościach (jeżeli takowe nastąpiły).

Sąd uznał Obwinionego lek. dent. za winnego popełnienia wszystkich zarzucanych mu czynów i postanowił wymierzyć karę nagany. Sąd lekarski wymierza karę, biorąc pod uwagę stopień winy, naruszenie zasad etyki i deontologii zawodowej, naruszenie przepisów o wykonywaniu zawodu lekarza, skutki czynu oraz zachowanie się obwinionego przed popełnieniem przewinienia zawodowego i po jego popełnieniu. Jako okoliczność łagodzącą Sąd przyjął w szczególności to, że Obwiniony lekarz

dentysta nie był dotychczas karany. Sąd zważył jednak na jego wysoce naganne zachowanie polegające na długotrwałym ignorowaniu przepisów w zakresie zasad ogłaszania, znaczną skalę naruszeń oraz co nie mniej istotne długotrwałe ignorowania organów własnego samorządu. W ocenie Sądu kara upomnienia byłaby zbyt łagodna, a nadto nie spełniłaby celów stawianych karze, gdyż jej moc prewencyjnego oddziaływania na środowisko lekarskie byłaby znikoma. Z drugiej strony wymierzenie innej – surowszej kary w okolicznościach sprawy w ocenie Sądu byłoby zbyt surowe.

W przypadku skazania Obwiniony lekarz dentysta – zgodnie z zapisami ustawy o izbach lekarskich - ma obowiązek ponieść koszty postępowania i takiej też treści orzeczenia tut. Sąd miał obowiązek wydać.

Członkowie

.....
.....

Przewodnicząca

.....